

TISZÁNTUL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnap után napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XVIII. évfolyam 267. szám.

Nagy-Várad. Szombat, 1912. november 23.

Dr Stanczel Ferenc aranymiséje.

Szent László egyházmegyéjének egyik szerény visszavonultságban élő ősz papja dr Stanczel Ferenc ny. egyetemi tanár, ritka szép ünnepet ült: a debreceni theresianumi árva-ház kápolnájának oltáránál mamut-tatja be aranymiséjét az Urnak.

Isten bizonyára kedvesen fogadja arany-áldozatát öreg szolgájának, ki őt félszázadon át jó és balsorsban, öröm és szenvedések köztegyaránt törhetetlen hűséggel szolgálta, nem közönséges érdemeket szerezve a papnevelés terén, a tudomány és irodalom művelésében s tündöklő példáját nyújtva az igaz papi jellemnek és a magát mindenéből kifosztó áldozatkészségnek.

Stanczel Ferenc két három évtizeddel ezelőtt országos nevű ember volt, kinek jelentékeny szerepe volt az egyetemen, valamint az akkori kath. irodalmi és társadalmi mozgalmakban. Mai szép ünnepén csak legszűkebb környezete és néhány tanítványa vesz személyesen részt és ha mégis megemlékezünk róla, nem azért tesszük, hogy megzavarjuk magasztos ünnepének csendjét, hanem hogy a fiatalabbak előtt is ismertté tegyük az ő példáját, mely oly ritka és felemelő a vásári tülekedés és önzés e sivár napjaiban.

Stanczel Ferenc Debreczenben született jómódu iparos szülőktől 1839. nov. 19-én. Középiskolai végeztével b. e. Szaniszló Ferenc váradai püspök felvette őt egyházmegyéje papnövéndékei közé s theologiai tanulmányai végett a budapesti központi papnevelő intézetbe küldötte, hol szorgalamra és tehetségre kivált társai közül. Fél századdal ezelőtt 1862. nov. 23-án szentelte őt áldozópappá Szaniszló püspök. Első miséjét szülőföldjén, Debreczenben mutatta be az Urnak. Egy évi káplánkodás után a váradai

papnövéndék tanulmányi felügyelője lett, honnét azonban csakhamar Budapestre került mint az akkor egyetlen kath. napilapnak a „Magyar Állam-“nak főmunkatársa.

Hét esztendeig volt szorgalmas munkása a napi sajtónak. Nehéz idők voltak azok. A Syllabus — a XIX. század téves tanításainak dogmatikus elítélése és a vatikáni zsinat tárgyalásai miatt izgatott volt a hangulat, különösen a liberális katolikusok között. Az egyetlen kath. napilapnak dogmatikailag fegyelmezett vezetőre volt szüksége, hogy ebben a nehéz időben, mikor nagy elmék is ingadoztak (Budapesten is két egyetemi tanár bukott el: Hatala Péter és Bodnár Zsigmond) rendületlenül megállja a helyét. És ilyen volt Stanczel Ferenc, aki nem nézett sem jobbra, sem balra, sem arra hogy milyen befolyással lesz ez jövőd karrierjére, hanem csak a dogmatikai igazságra.

1870-ben megvált Stanczel a Magyar Államtól és a budapesti központi papnevelő intézet tanulmányi felügyelője lett. De nem vált meg a hírlapirodalomtól. Bárá Hornig Károly (ki most éri meg a biborral való felmagasztaltatását) a Religio akkori szerkesztője lapjához vette őt főmunkatársnak.

Új idők, új küzdelmek következtek: az autonómiai mozgalmak. Stanczel Ferenc nemcsak az irodalom terén vett részt a mozgalom irányításában, hanem másként is. Az autonómiai kongresszus szónokai között feltűnt a gyarmatai plébános Schlauch Lőrinc. Ő kiválóan jártos volt az egyházjogban és hogy dogmatikailag is korrekt legyen az állásfoglalása, minden nagyobb felzárólasa előtt Stanczellel tanácskozott, sőt elmondandó beszédeit is átadta neki átnézés végett.

1873-ban — tehát 34 éves korában! — nyilvános rendes tanár lett az egyetemen. Azt a tárgyat adta elő, amely annyira egybeforrt lelkével, a dogmatikát, az ágazatos hittant. Előadása világos volt és határozott. A szóvirágot nem kereste, az argumentumok súlyával iparkodott hallgatóit meggyőzni az igazságról. Rendkívül szigorú tanár volt; nem úgy értelmezte az egyetemi tanszabadságot, hogy hallgatóinak ne kelljen tanulniok.

A katedrán is megmaradt a Religio

munkatársának. Ő írta az ugynevezett pesti leveleket, melyekben a liberális sajtó vallásellenes támadásait verte vissza és rámutatott azoknak tévedéseire. Olvasói annyira szerették cikkeit, hogy mikor ezredik levele jelent meg a Religioan aranytollal lepték meg őt.

Fáradhatatlan volt a munkában, melyben annyira nem kímélte magát, hogy még csak a napi sétára sem engedett időt magának. Ennek következtében korán megtámadta szervezetét a betegség, az ideges gyomorhaj, mely csakhamar annyira elhatalmasodott rajta, hogy előbb hosszas szabadságot kért az egyetemtől. később pedig — 1886-ban — képtelennek látván magát kötelességei lelkiismeretes elvégzésére, lemondott tanszékéről és nyugdíjba ment.

Visszavonult szülőföldére Debreczenbe, hol két nőtestvérével együtt csendesen eldegelt szüleitől örökölt házában. Magányában is élénk figyelemmel kísérte a kath. mozgalmakat s amint betegsége engedte felkereste közleményeivel, a lapokat, tudósította a debreczeni kath. élet nagyobb eseményeiről a Tiszántúlt és régebbi tanulmányaiból, a Religioan megjelent cikkeiből Ultramontán levelek címen egy tartalmas kötetet bocsajtott közre.

Örült a debreczeni hitélet ébredésén, sőt a munkából is részt kért magának, évenként át gyóntatója volt a Szvetics intézetnek. Erdeklődött minden újabb üdvös intézmény iránt s tehetsége szerint bőkezűen támogatta azokat. Így a többi közt ő a legnagyobb jöltevéje az oly agilis debreczeni kath. népszövetségnek.

Másfél évvel ezelőtt nővérei halála után Széchényi püspök engedélyével beköltözött a Tereziánumba és ezt alkalmul használta arra, hogy az áldozatkészséget igen hősi módon gyakorolja. Mindenéből kifosztotta magát. Arany János-utcai kis házát eladta és ennek teljes árát, valamint egész életén át megtakarított tőkéjét — összesen 76.000 koronát — egyházi és jétékony célra adta, első sorban a debreceni második kath. templom és plébánia alapítására.

Ilyen élet és ilyen cselekedet

Nagyvárad

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban

Telefon 769. sz.

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Telefon 769. sz.

Rákóczi-ut, 6. szám alatt az Orsolya-zárda épületében

mellé felesleges hosszas dicséreteket írni. Beszél az magában is.

Dicsőhimnusz helyett őszinte gratulációt küldünk a debreceni *arany-szívű aranymisés* papnak és kérjük Istent, adja meg neki kegyelmeinek bőségét szíve kívánsága szerint, — mente cordis sui.

Dr V. Gy.

A BALKÁNI HÁBORU.

Edl konzul Prizrend felé közledek s ezzel a szerb konfliktusban új helyzet állott elő. A szerb kormány a legnagyobb előzékenységgel külön vonatot bocsájtott a konzul rendelkezésére s mindent elkövet, hogy küldetésének gyorsan megfeleljen.

Berchtold külügyminiszternek a delegációban tett nyilatkozatai Szerbia hivatalos köreiből nagy megnyugvást keltettek s így remélhető, hogy ez a kényes kérdés hamarosan lekerül a napirendről.

Egy pétervári távirat Hartwig belgrádi orosz követ azon kijelentését közli, hogy Szerbiának joga van a kikötőhöz s azt meg is kell kapnia. Ebben a monarchia nem akadályozhatja meg. Ezzel a nyilatkozattal egyidőben jön annak a híre, hogy a cár a legnagyobb elismeréssel támogatja Sassonov békepolitikáját s Oroszország részéről nem kell tartani komplikációtól.

*

A háborúról szóló tudósításaink a következők:

TÖRTÉNELMI HAZUGSAGOK.

— Rákóczi és Kossuth Törökországban. —

A törökökkel rokonszenvezők, akiknek lelkében a mi ujmagyar liberális sajtónk holmi török-magyar barátságot telepített meg, rokonszenvéket azzal szokták indokolni, hogy a török nép hazánk két nagy fiának, II. Rákóczi Ferencnek és Kossuth Lajosnak menedéket, oltalmat nyújtott üldöztetésük, száműzetésük idején.

Időszerte tartom ezért, hogy az elfogulatlan történelem világánál rámutassak erre a két, szinte akciómárá felfújott eseményre, amely a valóságban egészen más-ként fest, mint ahogy azt a felületes történelmi tudós feltüntetni szereti.

Tudjuk II. Rákóczi Ferencről, hogy a török kormány a pozsarovitzai békekötés után Rodostóban jelölte ki lakóhelyét. Mig XIV. Lajos francia király évjáradékot biztosított neki és tiszteletére Versaillesban egyik ünnepélyt a másik után rendezte, addig a török szultán nem országának fővárosában, hanem egy kietlen, kis faluban, a Márványtenger partján jelölte ki tartózkodási helyét, amelyet elhagynia nem volt szabad.

Itt ebben a piszkos török faluban volt kénytelen Rákóczi tizenhét esztendeig élni, itt költötte el azt az évjáradékot, amelyet a franciák nagy királya a roi de soleil nagylelkűsége részére biztosított, amelyből természetesen elsősorban a rodostói török lakosságnak volt haszna. És még ezt a furcsa nagylelkűséget és különös vendégbarátságot is — amely nagyon a száműzéshez hasonlított — a saját önző politikai céljaira iparkodott a török kormány ka-

Románia követelése.

London, nov. 22.

A Times-nek jelentik Bukarestből: A román kormány a bécsi kabinet elé a következő követeléseket terjesztette:

A dobrudsai határ kiigazítása, Albán állam alakítása esetében a Monasztir és Ogriola között élő kucooláhok vallási és nyelvi függetlenségének biztosítása és duna-adriai vasút építése, a melynek költségeit Románia fedezné.

Csataldzsza.

Konstantinápoly, nov. 22.

A csataldzsai vonalról tegnap a következőket jelentették: A bolgárok nagyon kimerültek, a törökök nyilvánvalóan jobban állanak, a török csapatok szelleme kitünő, a rend kifogástalan és az élelmezés rendes. Az energikus intézkedések következtében a kolerabetegedések száma jelentősen csökkent.

Edl Tivadar utja.

Belgrád, nov. 22.

Edl Tivadar osztrák és magyar konzul, aki tegnap délből érkezett ide, ma tovább utazott Vranjába, a hová a szerb kormány katonai kíséretet és kocsit bocsájtott rendelkezésére. Edlt a pályaudvaron Wildner konzul fogadta, akivel a délután folyamán elment Ugron követhoz és Pasics miniszterelnökhöz. A biztos legkorábban vasárnap érkezik Prizrendbe, ha csak utközben előbb nem találkozik Prohászkaival. Határozottan jelentik, hogy Prohászka e hét elején a szerb katonai hatóságoktól azt a felszólítást kapta, hogy Prizrent hagyja el és kedden elindult Üszküb felé, a hol azóta talán már meg is érkeztetett. Prohászka kivonta magát katonai őrizete ahova s lóháton ment el a tenger felé, hogy Durazzóban

osztrák Lloyd hajóra szálljon. Más hír szerint Prohászka már nincs életben.

Flottatüntetés Durazzó előtt.

Páris, nov. 22.

Durazzóból jelentik: Szombaton az albán vezérek ki fogják kiáltani Albánia függetlenségét. Egyidejűleg olasz és osztrák-magyar hajóraj flottatüntetést fog rendezni a nagyhatalmak megbízásából Durazzó előtt.

A török nem enged.

Konstantinápoly, nov. 22.

A bolgárok a törököktől a flottának Midia környékéről való visszavonását követelik. A török miniszteri tanács ezt a követelést határozottan visszautasította. A bolgárok továbbá Janina, Skutari, Dibra, Durazzo és Drinápoly átadását és a csataldzsai vonal kiürítését és a partvidék blokádjának megszüntetését követelik. A török kormány mindezeknek a feltételeknek teljesítését megtagadta.

Beteg a szultán.

Konstantinápoly, nov. 22.

Az Alemdar jól értesült forrásból jelenti, hogy a szultán lelki betegségéről terjesztett hírek alaptalanok. Hairi volt új-török minisztert letartóztatták. Dsambolác volt minisztert, aki letartóztatása alkalmával egy rendőrt agyonlőtt, lefokozták s katonai törvényszék elé állították.

Ki lesz az albán fejedelem?

Konstantinápoly, nov. 22.

A nemzetközi csapatok partraszállításának hírére a szultán megparancsolta a nagyvezérnek, hogy a nagyhatalmaktól a csapatok visszavonását követelje. A nagykövetek erre a nagyvezérnek kijelentették, hogy a csapatok visszavonása nem áll módjukban, mert ők maguk is a hadihajók oltalma alatt

matóztatni. Az akkori politikai helyzet nem engedte meg a törököknek, hogy még Rákóczi Ferenc életében esetleg az ő remélt közreműködésével valósítsák meg önző terveiket. De már Józsefet, Rákóczi Ferenc idősebb fiát a magas porta 1737-ben azzal bizta meg, hogy Magyarországon felkelést szervezzon.

Természetes, hogy ebből is siker esetén a nemes török nemzetnek lett volna haszna, ha egyéb nem, hát a zavarosban való halászatból kifolyólag egypár száz, vagy ezer magyar szűz a háremek részére és egy csomó felgyújtott magyar város lakosságának minden vagyona egynéhány pasa feneketlen kincsesládája részére legalább is.

A magas porta jól számított. Tudta, hogy a Rákóczi név varázsa mily nagy Magyarországon és biztosra vette, hogy ha Rákóczi fia kibontja az országban a felkelés zászlaját, az elnyomott magyar nép seregétől fog e zászló alá seregleni, a török segítség pedig jól kamatozott volna ebben az esetben. A felkelésből azonban Rákóczi József hirtelen halála következtében nem lett semmi. A porta így csalódott vérmes reményeiben.

Ez annak a sokat felmagasztalt török vendégbarátságnak a története, amelyben a törökök II. Rákóczi Ferencet részesítették.

A másik nagy száműzöttnek, Kossuth Lajosnak törökországi szomorú tartózkodása is egészen másként fest a valóságban, mint azt szélteben-hosszában regélik azok, akik arra hivatkoznak török szimpátiájuk indoklásul.

Kossuth tudvalevőleg Angolországba

iparkodott, amikor 1849. augusztus hó 17-én Orsovánál átkelt a Dunán. A törökök előbb Widdinbe, majd Schumnába vitték és ott fogva tartották. Később Kutahiába internálták és csak Franciaország és az Egyesült Államok fenyegetésére engedték szabadon. Kossuth Lajost e szíves vendéglátás annyira megihatotta, hogy iparkodott is a Mississippi amerikai hadihajóra minél előbb felszállani és bucsut mondani a török vendéglátásnak.

Történelmi tény, hogy Ausztria fenyegetésére a nemes török nemzet bizony kiszolgáltatta volna Kossuthot bosszunak, ha Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok az ellen a leghatározottabb formában nem tiltakoztak volna.

Azt is tudjuk a történelemből, hogy többen azok közül, akik Kossuth Lajossal a szabadságharc leverése után kimenekültek Törökországba, (köztük Bem apó is) kényszerültek az izlamra áttérni, mert különben a nemes török nemzet felmondta volna nekik a vendégbarátságot és kiutasította volna őket országából.

Végül megemlékezhetünk a török hála egyik legtipikusabb esetéről, Thököly esetéről is. Thökölyt hálából, amiért a törököket Bécs falai alá vezette, Kara Musztafa Nagy-Várádon elfogatta és láncra verve küldte a szultánnak.

Igaz, hogy ezt a gyalázatosságot később a szultán iparkodott jóvá tenni, de a megtörtént eset élenként jellemzi a török hálát és barátságot, amelyben hazánk annyi nagy férfiai csalódott abban az időben, amikor a Vámbéri Armin által felfedezett török atya-

vannak és csak a hajóparancsnokok által érintkezhetnek kabinetjükkel.

Konstantinápoly, nov. 22.

Portakörökben azt hiszik, hogy Abdul Medsit herceget fogják albán fejedelemmé kinevezni.

A fegyverszünet.

Konstantinápoly, nov. 22.

A fegyverszünet feltételeinek visszautasítása és a harcnak újból való fölvétele mellett is folytatni fogják a bolgár-török békétárgyalást, mielőtt a bolgár békétárgyalók a főhadiszállásról újabb utasításokat kapnak, amelyek lehetővé teszik a feltételek módosítását. A török kormány határozottan vonakodik a csatlódzásai erősítéseket kiüríteni.

Szerbia nem tágit.

London, nov. 22.

A Daily Telegraph belgrádi tudósítója közli lapjával: A szerb fővárosban mérték-telen a szevedély Ausztria-Magyarország ellen, a miért Prohászka konzul ügyét annyira fölfújta, holott a prizrendi osztrák-magyar konzul súlyosan vétett a nemzetközi jog és a semlegesség szabályai ellen. Hiába tagadják hivatalos bécsi részről, a tény az, hogy mikor a szerb katonaság Prizrendbe bevonult, az osztrák-magyar konzulátus épületének ablakaiból lövöldöztek a szerb csapatokra. Albánia függetlenségét végső esetben nem fogja ellenezni Szerbia, de az adriai kikötő követeléséről semmi szín alatt nem mond le, még ha miatta konfliktusba kellene is keverednie az osztrák-magyar monarchiával.

Szerbia monopolizál.

Belgrád, nov. 22.

Szerbia a szandzsákokra is kiterjesztette a monopoljogokat. A dohánybehozatalt a monarchia részéről teljesen kizárta.

fiúság terpeszkedett szét szerencsétlen országunkban.

Köteteket lehetne írni a török hitszegés, ármány, árulás és egyéb török speciális tulajdonságok szomorú eseteiről, a melyekről sokat regélhetnének a Héttorony nyirkos falai.

A magyar török rokonszenv csak felületes történelemtudásból, liberális, ujmagyar sajtóorganumok gyakorta befolyásoltatásából és a kultúra iránti nagyfokú érzéketlenségéből fakadhat.

Aki a mostan folyó háboruban török fegyverek győzelmét kívánja, az megfélemedzik a magyar történelem legszomorúbb lapjairól, az nem kíván kulturális állapotokat a Balkánon, amelyre pedig annak a szerencsétlen, ötszáz éven át elnyomott kiszípolozott macedóniai keresztény lakosságnak oly nagy szüksége van.

Aki lekicsinyli, sőt kigunyolja a négy balkán-királyság élet-halál harcát az Ázsiából betolakodott, századokon keresztül vértengerben fürdő és minden kulturára beigazolatlan teljesen képtelen, csak kulturát romba dönteni kész hordák ellen, annak lelkéből a magukat liberálisnak hirdető keresztényellenes sajtótermékek már-már minden ideálmust kiöltek.

Ezek megfélemedeznek a kereszténység kulturális missziójáról és jelentőségéről. II. Rákóczi Ferencre és Kossuth Lajosra pedig ne hivatkozzanak török rokonszenvük indokolásában, mert a történelemben való járatlanságukról tesznek bizonyosságot.

Zulfikár.

Désy Zoltán mentelmi ügye.

A képviselőház mentelmi-bizottsága 25-én, azaz hétfőn, tárgyalja Désy Zoltán mentelmi ügyét. Az ügyészség ugyanis mentelmi jogának felfüggesztését kérte a Lukács László miniszterelnök által megindított sajtóperben. Az Est munkatársa beszélt Désy Zoltánnal, aki a következő kijelentést tette:

— Nem ismerem el a parlamentet parlamentnek. Ilyenformán nem ismerem el a mentelmi bizottságot sem mentelmi bizottságnak és így kétségbe vonom azt, hogy joga lenne bármelyik képviselő mentelmi jogának a felfüggesztésére. Mindamellett arra kértém pártomat, hogy ebben az ügyben járuljon hozzá ahhoz, hogy véleményem felfüggesztésével a mentelmi bizottság határozatát érvényesnek fogadjam el. Nem akarom ugyanis, hogy olyan látszata legyen a dolognak, mint hogy ha én ki akarnék térni a felelősség alól.

Értesülésünk szerint mind a mellett Désy Zoltán nem fog megjelenni a parlamenti ülésen, sem a mentelmi bizottság előtt.

A trónörökös Berlinben.

Ferenc Ferdinánd trónörökös Berlinbe utazott, hogy a német császárnál látogatást tegyen. Jóllehet a szövetség fennállása óta ezek a látogatások ugyyszólván tradíciókká lettek, mégis a mostani találkozó túlhaladja az udvariassági látogatások jelentőségét.

Talán sohasem nyilvánult még meg ily nagy mértékben, hogy a három nagyhatalom alá tartozó népeknek mily szolgálatot tett a hármasszövetség, mint most.

A Balkánon dúló tűzvész minden körülmények közt átharapódzott volna Európa többi részébe is, ha a hármasszövetség meg nem szilárdult volna az utóbbi időben, erősebben, mint valaha.

Igaz, hogy ezt a megszilárdulást, a szövetség erősebbé tételét az érdekek közösségének nagyszerű felismerése idézte elő. De ez semmit sem von le a szövetség értékéből, sőt annál több haszonnal kecsegtet, minél inkább segíti elő a közös érdekek felismerését.

Olaszország szövetségűsége szintén azért erősödött meg, mert létérdekei szorítják ugyyszólván arra, nem úgy, mint az annekszió idején, amikor félig-meddig félreállt.

Itteni politikai körökben megvannak győződve róla, hogy fontos tanácskozások lesznek Berlinben a trónörökös ottiléte alatt, amelyek a jövő alakulásaira nagy befolyással lesznek.

A király elutazása.

Budapest, nov. 22.

(Saj. tud.) A király 1 órakor udvari vonatán elutazott Budapestről, amikor a király kocsiján az Albrecht-uton robogott egy uri hölgy kérényt dobott a király kocsijába. A kérényben édesatyjának egy perének ujrafelvételéért folyamodik az urinő, akit Fehér Teréznek hívnak.

A KONGREGANISTÁK III. nagygyűlése.

Ma kezdődik a magyar kongreganisták harmadik nagygyűlése; a gyűlés sulypontja a holnapi napon esik, de a mai napon már lesznek bevezető értekezletek.

November 23-án, szombaton délután 3 órakor a prezések értekezletével kezdődik a kongresszus, mely a Kongregációi Otthonban fog lefolyni Andor György dr. prelátus, min. tanácsos elnöklésével. Ezen az értekezleten Nartin Aurél dr. teológiai tanár, Kovács Lajos dr. premontrei főgimnáziumi tanár és Molnár László segédlelkész fognak előadásokat tartani. Ugyancsak szombaton este 7 órakor az Urak Kongregációja tart zártkörű értekezletet a Kongregációi Otthonban. Ezen az értekezleten dr. báró Barkóczy Sándor fog elnökölni.

November 24-én, vasárnap reggel 8 órakor a Szent István bazilikában misére gyűlnek össze a kongreganisták. A misét és a rövid szentbeszédet Szemerecsányi Lajos dr. egri érsek fogja mondani, a kongreganistákat pedig 6 püspök fogja megáldoztatni.

Délelőtt 10 órakor a Kongregációi Otthon felavatását tartják meg. Az ünnepélyes házmegáldást Kohl Medárd felsz. püspök fogja végezni, ugyanő adja át az új otthont a főegyházmegyei hatóság nevében a Jézus-társaság magyar tartományi főnökének, P. Speiser Ferencnek.

Délelőtt fél 12 órakor a Vigadó nagytermében ifjúsági matiné lesz, Mikes János gróf szombathelyi püspök elnöklése alatt. E matinénak egyik érdekes száma Harsányi Lajos „A hajnal-lovag” című melodráma, melyet Demény Dezső zenésített meg. (A matinén a felnőttek ülőhelyért egy korona, állóhelyért 40 fillér belépődíjat fizetnek.)

Délután 3 órakor a női kongregációk gyűléseznek a Vigadó nagytermében Mailáth G. Károly gróf erdélyi püspök elnöklésével. Ugyanakkor a Kongregációi Otthon gyűlésező termében az iparos kongregációk jubileumi gyűlése fog lefolyni Várady L. Árpád győri püspök elnöklésével. A Szent István-Társulat nagytermében Fischer-Colbrie Ágost dr. kassai püspök elnöklésével az egyetemi és főiskolai kongregációk tartanak értekezletet, míg a Kongregációi Otthon nagytermében Andor György dr. prelátus miniszteri tanácsos elnöklésével az Urak Mária Kongregációjának irodalmi szakosztálya tart nyilvános ülést, melyre minden férfi hivatalos, aki a sajtókérdés iránt érdeklődik.

Este 6 órakor a Vigadó nagytermében diszgyűlés lesz, amelyen Somssich Béla gr. fog elnökölni. Ennek a diszgyűlésnek sorrendje a következő: Bevezető beszéd, tartja Csernoch János kalocsai érsek. — A kongregáció és az intelligencia. Előadja Vörös Béla főgimnáziumi tanár. — A kongregációk fejlődése. Előadja Nagy János dr. teológiai tanár. — A Mária tisztelet — nemzeti tradíció. Előadja Szőlgyémy Ferenc, a Ferenc József intézet kormányzója. — A záróbeszédet Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök tartja.

November 25-én hétfőn a Kongregációi Otthon kápolnájában Sipeki Balázs Lajos rosnói püspök tartja az első ünnepélyes szent misét. Ezen a napon a szakosztályok tartják meg értekezleteiket.

Az Urak Mária Kongregációjának nagyváradi kolóniája méltóképpen van képviselve a most folyó harmadik kongreganista nagygyűlésen. Tíz tag utazik fel Budapestre, többben családjaikkal együtt. A holnapi közös szent áldozáson pedig az áldoztató főpapság tagjai közt ott vannak Fetszer Antal és dr. Lányi József felszentelt püspökök.

A III. Országos Kongregációi Nagy-

gyűlésen a nagyváradai jogász-kongregáció is méltóképen képviselteti magát. A minden ízében impozánsnak, fényesnek, eredményesnek ígérkező kongregációi nagygyűlésen Szilágyi Dózsa prézes vezetése alatt tizenegy joghallgató fog részt venni, akiknek névsora a következő: Balázs Ernő, Molnár Lajos, Bodó Elek, Sárveges Ferenc, Szentlélek Kálmán, Barza Ferenc, Csóor Lajos, Farkas László, Molnár Antal, Nizsalovszky Endre, Tóth Lajos. A jogász-kongreganisták tegnap éjjel utaztak fel Budapestre.

A premontrei főgimnázium Mária-Egyesülete három tagjával képviselteti magát a nagygyűlésen.

A háboru örültje.

Bajonettel a felesége ellen.

Egy exaltált ember futkosott tegnap délelőtt le s föl a Rákóczi-úton. Piros öv a derekán, kopott civilruha, sárga és sáros kamásni s ami a legfőbb figyelmet keltette: baloldalán az öv mellől hosszú tűzébajonette fityegett alá.

A különös embert Frey Jánosnak hívják. Véres tette készült s borzalmasnak ígérkező terve mögött bizony lehet, hogy valami rettenetes családi tragédia fekszik. Ez tehette annyira tönkre Frey János idegeit, aki valamikor tűzmester volt a temesvári tűzéreknél.

Összeférhetetlen természete miatt nyugdíjazták. Azonban feleségével, sem tudott békésen élni és napirenden volt közöttük a civódás. Hogy azonban kárpótolják valamivel az idő előtti nyugdíjazásért, adtak neki egy kantint Aradon.

Persze a parancsolgatáshoz hozzászólt hujdani őrmester nem igen tudta hajlitgatni a derekát, több kellemetlensége volt, úgy hogy menniök kellett Aradról is.

Az asszony megunt a folytonos vándorlást s nem akarta tovább tűrni az ura brutalitását. Egy szép napon faképnél hagyta az urát és hazament anyjához.

S hogy minél távolabb kerüljön tőle, október 16-án eljött Nagyváradra s itt előbb Ferenc-utca 3. sz. a., majd később Teleky-utca 27-ik szám alatt vállalt szolgálatot. Csejéd lett.

Az ura megtudta, hogy hol van s eljött utána Váradra. Volt egy közös ismerősük, Andrási Miksa nevű szücssegéd, ehhez fordult felvilágosításért tegnap délelőtt Frey János.

— Hol a feleségem? Meg akarom verni, ezekkel a szavakkal támadt az üzletből kilépő segédre Frey.

A segéd mehökkent. Észrevette a különös ruházódást, a bajonettet s megkérdezte:

— Mondja bátyám, miért hord maga bajonettet?

— Háborus világ van most öcsém s odalent Temesvár vidéken mindenki fegyverrel jár. Hát én bajonettel járok. De mond meg, hogy hol találok a feleségem?

A segéd egy pernyi türelmet kért s kihívta egyik társát, mivel gyanus volt előtte Frey viselkedése. Így aztán hárman mentek az asszony keresésére.

Utközben aztán elmesélte Frey, hogy azért jött át Temesvárról, hogy végleg leszámoljon a feleségével.

— Látja ezt a bajonettet? ... Ezt fogom markolatig a szívébe döfni.

A helyzet kezdett komolyan kritikussá válni s a két segéd nem tudott szabadulni az erősen felindult, dühöngő embertől, aki folyton követelte, hogy vezessék elé a feleségét.

S a két segéd ahelyett, hogy nyomban értesítették volna a rendőrséget, elkalauzolták Freyt Teleky-utca s itt a Kápolna-téren hagyták. Bebeszélték neki, hogy várjon itt rájuk, ide hozzák a feleségét.

Az egyik aztán értesítette az asszonyt a veszedelemről, aki rémületében majd elájult. A másik felszaladt Kemény Ignác rendőrkapitányhoz, aki két rendőrt küldött ki s maga is sietett a Kápolna-tér felé.

Valóban itt találták a dühöngő Frey Jánost, amint bösz léptekkel mérte a teret.

Két rendőr nagy sunyin mellékerült s hirtelen karonragadták. Elszedték gyilkos szerszámát, felkísérték a rendőrségre, ahol lecsukták s megindították ellene az eljárást.

A Tiszántúl naptára.

Örömmel jelentjük olvasóinknak, hogy a keresztény közönség körében megindult sajtóakció egyre szebb és szebb gyümölcsöket terem. Lapunk terjed, családi kör, családi kör után nyílik meg előtte s egyre több keresztény lélekben fakad visszhang a keresztény gondolat hívó szavára.

A mi közönségünk megértette a kor hívó szavát, mely a sajtó fontosságára tereli lelkeket figyelmét. Pár hónap alatt százakra menő új sereg gyűlt a keresztény sajtó zászlaja alá s azóta is előfizetőink maguk a lap legbuzgóbb terjesztői.

Ennek viszonzásául a szerkesztőség is igyekszik minden tekintetben kifogástalan lapot adni olvasói kezébe. Az ujság nagyobb terjedelme fokozott munkával jár, de ezt a nagyobb munkásságot kész örömet fejtjük ki, mikor ellenértékét megtaláljuk a közönség fokozódó elismerésében.

Elhatároztuk azon felül, hogy ujévi ajándéku kiadjuk a

Tiszántúl naptárát.

Ma már csaknem valamennyi lap ad naptárt olvasóinak. Sajnos, a naptárak nagy része ugyanolyan, mint a hitellenes sajtó: nem méltó arra, hogy keresztény család asztalán helyet foglaljon. A

Tiszántúl naptára

ebben a tekintetben is kifogástalan lesz; nemcsak díszes kiállítása, hanem tartalmának előkelő színvonala és korrekt keresztény szelleme is garancia arra nézve, hogy olvasóink szeretettel fogják fogadni.

Kérjük ismételt olvasóinkat, terjesszék lapunkat minél szélesebb körben; a hány új előfizetőt szereznek a keresztény sajtónak, annyi új őrtüze lobban fel a keresztény Magyarország egyre növekvő táborának.

Cigánydráma Körösgyéresen.

Halálos küzdelem az asszony becsületéért.

Körösgyéres község határában, ahol nagy rombolásokat végzett az ár, tegnap éjjel véres cigánydráma játszódott le. A dráma szereplői csupa cigányok. A cigány legények közt valóságos forradalmat idézett elő egy fiatal cigány menyecske, Daróczy Pintye felesége. A barna munkakerülő legények az utóbbi időben minden idejüket arra használták, hogy a fiatal menyecskét eltántorítsák az ura iránti hűségétől. Darócsiné azonban visszautasította a tolokodó legényeket, sőt az urának is bepanaszolta őket. A kikoszorózott legények sehogy sem akartak lemondani céljukról, hogy a menyecskét elhódítsák.

Elhatározták, hogy ha szép szóval, kedveskedéssel nem érnek célt, durva erőszakhoz folyamodnak. Különösen két legény, Lázár Tivadar és Papp Lőrinc tartottak ki a menyecske mellett.

Ezek tegnap éjjel Daróczy kunyhója közelébe lopóztak s alkalmas időre vártak, hogy a kunyhóba betörjenek és kihurcolják a menyecskét. A két cigány sorsot huzott, hogy melyikük menjen be elsőnek a mítsem sejtő asszonyhoz.

A sors Lázár Tivadarra esett. A bestiális legény hatalmas füttykössel felfegyverkezve lépett a kunyhóba, hogy ha esetleg Daróczyt ott találja, leüssé.

A kunyhóban csendesen aludt Darócsiné, mellette egy kis gyermek feküdt anyja védő karjai alatt. Lázár a kunyhóban ugylátszik már tudta hol fekszik az asszony, egyenesen oda ment és felkeltette. Darócsiné megijedt, de nem mert vagy nem tudott segítségért kiáltani, hanem felugrott és ki akart menekülni. Ebben a pillanatban Lázár cinkostársa, Papp is előugrott és az asszonyra vetette magát. Rettenetes küzdelem fejlődött ki a banditák és a becsületét védő asszony között.

A küzdelem zajára felébredt a kisgyermek és sirni kezdett. A gyermeksisírára felébredt a kunyhó egyik melléképítményében alvó Daróczy is.

Az álmából felvert Daróczy vasvillát ragadott és azzal sietett felesége védelmére. Amit ezután csinált Daróczy az valóságos örület volt. A vasvillával az elsőnek elébe került Papp Lőrincet esapott. Papp védekezni próbált s a nála levő füttyköst felémelte, hogy Daróczyra sujtson.

Ebben a pillanatban hatalmasan sujtott le Daróczy a vasvillával, a merénylő fejére. A küzdelem alatt Lázárnak sikerült elmene-külni. Lehet, hogy ezért is, de a bosszu hatása alatt Daróczy az összerogyott Pappra támadt és a vasvillával addig verte a fejét, míg az egy alaktalan roncsosá nem vált.

Az esetről nyomban értesítették a csendőrséget, mely kiszállt a helyszínre ahol Daróczyt letartóztatták. A póru jár hódító fején ötven ütés nyomát találták meg. Az ütések következtében Papp még a helyszínen meghalt. Daróczyt ma az ügyészségre fogják kíséni.

HIREK

*** Egyházmegyei hírek.** Mint értesülünk az egyházmegye főpásztora gróf Széchényi Miklós a szilágysági kerületben másod esperessé Körössy Endre szilágymegyei plébánost nevezte ki; Klinghammer Miklós békésszentandrásai és Peszeki Gergely zilahi káplánok kölcsönösen áthelyeztettek; Folmann Géza egyházmegyei szerepét pedig, ki tanulmányuton van a Szentföldön a jeruzsálemi patriárcha Jeruzsálemben pappá szentelte. Első szent miséjét az „utolsó vacsora” termében mutatta be a Mindenhatónak.

*** Hova tűntek el a tűzérlaktanya aktái.** A nagyvárad honvédtűzérlaktanya ügyében kellemetlen dolog történt az utóbbi napokban. A laktanyát tudvalevőleg Nagyvárad városa építi fel s az államkincstár évi bért fizet annak használatáért megtérítésképpen. Ezen megtérítési összegre nézve tárgyalások folytak a honvédelmi minisztérium és Nagyvárad városa között, de megegyezés még nem jött létre, mert a város keveselte az évi összeget. Az erre vonatkozó akták felkerültek a miniszterhez, aki azt átdolgozva állítólag elküldte a városhoz. Itt várták az aktákat; de azok csak nem érkeztek meg, a minisztériumból pedig azt állították, hogy azokat elküldték a városhoz. Az a gyanu merült fel, hogy tévedésből talán Biharvármegyéhez küldték le az iratokat. Kufatták, keresték a vármegyénél, utánna nézték az érkezett postát, de az iratoknak nyoma sincs. Rimler Károly polgármester távirati uton jelentette az esetet a honvédelmi miniszternek. A legnagyobb baj, hogy a minisztériumból még másolatot sem tudnak küldeni a fontos iratról, mert csak az eredeti előző megállapodás lett átjuttatva a minisztériumban s állítólag azt küldték le. Ezen kellemetlen incidens folytán a dolog most ismét késedelmet szenved.

*** Lemondtak a virilis jogról.** Nagy-Várad város jövő évi legtöbb adót fizetői közzé, adójuk után beiktatták gróf Széchényi Miklós megyés püspököt, dr. Hoványi Géza országgyűlési képviselőt és Száhlender Károlyt. A névjegyzék már össze van állítva. Tegnap mind hárman lemondtak virilisi jogukról. Gróf Széchényi Miklós Biharvármegyénél tartja meg virilisi jogát; Száhlender Károly szintén Biharvármegyénél akarja törvényhatósági jogát gyakorolni, míg dr. Hoványi Géza választott tagja is Nagy-Várad város törvényhatóságának s ilyen minőségben lesz továbbra is tagja a városi közgyűlésnek.

*** Dr. Tóth Mihály gyásza.** Őszinte részvéttel értesülünk a mélységes gyászról, mely dr. Tóth Mihály nagyváradai főreáliskolai tanárt és gyermekeit sújtotta, a szerető hitves, a jó anya: dr. Tóth Mihályné szül. Pinterics Etelka községi polgári leányiskolai tanítónő váratlan elhunytával. A megboldogult hosszú évek óta egyike volt a polgári leányiskola legképzettebb, legbuzgóbb tanítónőinek, aki nemes hivatásának tudatában ideálisan töltötte be feladatát s halála érzékeny veszteség a város nőnevelésére. Kihült porait bánatos férjén kívül, öt gyermeke és rokonsága állja körül fájdalomtól sajgó szívvel. Még rövid napokkal előbb rendszeren végezte az iskolában a tanítást

azzal a szeretettel, amellyel pályáján annyi érdemet szerzett. A hirtelen fellépett betegségével azonban szervezete nem bírta megküzdenni s tegnap, élete 52-ik évében övének karjai között kiszenvedett. Temetése holnap, vasárnap, november 24-én délután fél négy órakor lesz a vízvezeték-utcai 40—97. sz. háztól. A családi gyászjelentés a következő:

Alulírottak fájdalommal tudatják a legjobban hitvesnek, a leggondosabb édes anyának, szerető testvérnek és rokonnak dr. Tóth Mihályné szül. Pinterics Etelkának az olasz községi polgári leányiskola tanítónőjének áldásos élete 52-ik évében, f. évi november 22-én rövid szenvedés után bekövetkezett váratlan elhunytát. A megboldogult kedves halottát f. hó 24-én, vasárnap d. u. fél 4 órakor fogják a Vízvezeték-utca 40—97. sz. gyászháztól a róm. kath. egyház szertartása mellett az olasz sirkertbe szállítani. Lelkéért az engesztelő szent miseáldozat f. hó 25-én, hétfőn d. e. 9 órakor fog az olasz róm. kath. plébánia templomban megtartatni. Nagyvárad, 1912. november 22-én. Örök béke lengjen az áldott porok felett! Dr. Tóth Mihály mint férj, Gizella, Margit, Etelka, Gábor, András gyermekei. Tóth Kálmán mint sógora, neje Karácsosny Lujza, László, Lujza, Rózsika és Kálmán gyermekeikkel. Pinterics Magdolna mint testvér és férje Kovács József, Pinterics Flóra mint testvér és férje Nyiraty János, Antal, Gyula, Vilmos és Erzsike gyermekeikkel.

*** Dohánybevéltás Biharvármegyében.** A budapesti dohányjövődék központi igazgatósága most tudatta Biharvármegye alispánjával a dohánybevéltás idejét és helyét. Eszerint Biharvármegyéből Nagylétáról január 2-ától kezdődőleg február 18-ig, Érmihályfalváról január 2-től február 28-ig fog tartani a dohánybevéltás. Az értesítést körrendeletileg hozta tudomására az alispán az érdekelteknek.

*** Halálozás.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, mély gyász érte Karakas Károly vármegyei tisztviselőt. Testvére Karakas Gizella tegnap reggel fél 5 órakor hosszas szenvedés után meghalt. Karakas Gizellát már évek óta sorvasztotta a gyilkos kór, melyből menekülendő, több neves gyógyhelyet keresett fel. A leggondosabb ápolás, minden kísérletezés hiábavaló volt, tegnap reggel megváltotta szenvedésétől a halál. Az elhunyt temetése ma délután fél 4 órakor lesz a Szaniszló-utcai 15. számú háztól. Az engesztelő szent miseáldozat hétfőn délelőtt 9 órakor lesz.

*** Öngyilkosság a padlásán.** Tegnap délután Bélkirálymező községében halva találták meg lakása padlásán Csobota Máriát. Csobotát mint elmebajos asszonyt ismerte az egész falu. Tegnap reggel észrevétlenül fellopózkodott a padlásra és ott egy gerendára felakasztotta magát. Mire a házbeliek észrevették a szerencsétlen asszonyt már halott volt. A megtartott vizsgálat megállapította, hogy bűntény nem forog fenn, ezért a temetési engedélyt az ügyészség megadta.

*** Dobozy Mihály temetése.** Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra tegnap délelőtt 10 órakor Dobozy Mihály monospetri körjegyzőt, Biharvármegye megyebizottsági tagját. A temetésen a vármegye tisztikarán kívül a margitai járás jegyzői kara is megjelent és koszorút helyezett az elhunyt koporsójára. Az elhunyt körjegyző tetemét a várad-olaszi sirkertben hantolták el.

*** Csoportvezetői értekezlet.** A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezetének csoportvezetői holnap, vasárnap d. u. 4 órakor a Katholikus Kör könyvtári helyiségében értekezletet tartanak. Az előterjesztendő tárgyak fontosságára és bizalmas jellegére való tekintettel kéri az igazgatóság az összes csoportvezetők pontos megjelenését.

*** A gyomrozó örült.** Élénk emlékeztében lehet még a Tiszántul olvasói előtt az a különös koldus, aki az orth. zsidó templom előtt rátámadt csontos öklével a gazdagabb zsidókra és így kényszerítette őket bővebb adakozásra. Láng Fülöpnek hívják s már akkor látszott, hogy nem normális. A tiszt orvos azonban azt mondta, hogy aki kér, az még nem bolond és ezzel hagyták tovább garázdálkodni a boldogtalan Láng Fülöpöt. Ő miatta lemondott már három gondnoka a hitközségnek, mert folyton támadta őket, hogy nagyobb havi segílyt kapjon. Tegnap aztán még egyszer megvizsgálta az orvos s mivel konstataulta, hogy közveszélyes, beutalta az elmeorvóháza.

*** Pályázat tölgytalpfa szállítására.** A győr-éberfúti vasút üzemeltetőségének a vonalai részére az 1913—1914. években szükséges 32,000 db I. és II. od rangú tölgytalpfa szállításának biztosítására pályázatot hirdet. Pályázati határidő 1912. december 3. A szállításra vonatkozó részletes feltételek a kamarai irodában a hivatalos órák alatt d. e. 8-tól d. u. 2 óráig megtekinthetők. Nagyvárad, 1912. november hó 21. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Dr. Moskovits József, kamarai elnök. Dr. Sarkadi Lajos, titkár.

Vadász urak figyelmebe. A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhívom a nagyérdemű vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését nálam eszközölje. Oriási választékot talál itt a legelőkelőbb gyártmányú fegyverekből, a legjobb töltények úgy külföldi mint belföldi löporral készültek a legpontosabban készítve s ajánlom fegyverjavító műhelyemet, hol szakszertűen, gyorsan és pontosan eszközölök minden nemű fegyverjavítást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe mert azok tönkreteszik és később többet fog kerülni annak hejreállítására. M. kir. löporárada Telefon 269. Tanoncok felvételnek. **Ladányi József** puskaműves, fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

x Szent László nyomdában 14—15 éves irni-olvasni tudó leány kijárónak felvétetik.

x Kossuth-utca 6. sz. ház emeletén a Körös felőli oldalon modern három szobás lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x Női chevreaux v. box cipő 7 kor, férfi box cipő 8 kor, chevreaux 9 kor. fiú box cipő 7 kor. 35—39 számig finom női fél cipő 5 kor., nyú szőr kalap 5 kor. állandó parti vételek Feketénél Elite-kávéház mellett. Calosnik nagyon olcsó árban.

x Cirokseprű eladás. A Biharvármegyei Gazdasági Egyesületnél a házi-ipar tanfolyamokon készített cirokseprűk eladatnak, miről a vásárolni szándékozók azzal értesítjük, hogy egy darab fanyéllal ellátott három varrásos cirokseprű ára 38 fillér, 5 darab ára 1 korona 80 fillér. Ezen árak az Egyesület székházában (Bunyitayliget) átvéve értendők.

Uri fehérnemű, „Fownes” keztyű, „Habig” kalap, eredeti angol cipő, egyedüli raktár

Róth M. utódánál.

Valódi Amerikai és Chas-
sala cipők, legjobb Bor. a-
lino és Pichler kalapok

REICHARD áruháza

cágnál szerezhetők be.

x **Karaguly E.** úri szabó-üzletét november hó 1-től Rimanóczy-utca, Guttmann-házba helyezi át.

x **EGY HÁZ** Szaniszló-utcán pénz nélkül megvehető. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

A „Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.” sertéshizlaldájában (Össi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók.

x **Ungváry Gergely** könyv- és papírkereskedése Nagyváradi, Rákóczi-ut (Orsolya-zárda). Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, szép-irodalmi és ifjúsági könyvekben, valamint legújabb művészeti lapokban.

KOSSUTH-U. 2. sz. ház emeletén két szoba s mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **TUZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszet házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasutná.

x **A Rose-nyelviskola felvételi irodája.** A Rose-nyelviskola folyó évi november hó elseje óta felvételi irodát tart fenn Rákóczi-út 3. sz. alatt, a hol az érdeklődő közönségnek az iskolára vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgálnak. A nyelviskola tanfolyamára bármely órán be lehet iratkozni.

x **Egy 5 szobás lakás Rákóczi-út 32., Gerő-házban, 1913. május 1-re kiadó.**

Középiskolai

magánvizsgára, érettségire, javító vizsgákra egész nyáron át készülhet a **dr. Kaliay-fele szeminariumban** (Budapest, IX. Lónyay-utca 18 b. Telefon 125-38.) Eredményei köz-tudomásulag kiválóak.

Állást keres

komoly, szorgalmas, megbízható
fiatal munkaerő

mint raktárnok,
gyárfelügyelő, in-
cassáns vagy ha-
sonló minőségben.

Szives megkereséseket „Helyi viszonyokat alaposan ismerem” jeligére e lap kiadóhivatalába kérem.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szombat: Koldusdiák.
Vasárnap d. u.: Asszonyfaló, este: Tengerész Kató, (új operett.)

Koldusdiák. A színházi iroda jelenti: Régi idők emlékeztető színészdicsőségek emlékét eleveníti fel a Koldusdiák repríze. Milöckernek ezt a klasszikus szép operettjét játssza a társulat. Természetes hogy a régi Koldusdiák sikereket a legnagyobb ambícióval igyekszik feleveníteni az operett személyzet, melynek sorában Medgyaszai Jenő, Pongó, Görög Olga, Horváth Mici, Ocskay, Kabos, Binder és Nádaszi játszik a főbb szerepeket.

A holnapi bemutató. Holnap este a „Tengerész Kató” kerül színre. A kitűnő operett iránt a legszélesebb érdeklődés mutatkozik.

MULATSÁG

Háziestély a Legényegyletben.

A Katholikus Legényegylet e hó 24-én, vasárnap este barátságos zártkörű háziestélyt rendez. A kedélyes estély iránt már is igen nagy az érdeklődés és az előjelek azt mutatják, hogy az est sikere méltó lesz a Legényegylet eddigi mulatságainak fényes sikeréhez. A háziestély 8 órakor kezdődik a Katholikus Legényegylet Teleky-utcai helyiségében.

REPORTÁZS

Handicap football mérkőzés.

Rendkívül érdekes football mérkőzéssel zárja le holnap délután a NAC őszi szezont, amely az elmúlt hónapok alatt nagy-szerű fejlődéséről tett tanubizonyságot. Díjmérkőzést rendez a klub legjobb 22 football játékosából alakított két csapat között. Az egyik csapatban jórészt a NAC. I. csapatának támadó játékosai tömörülnek a NAC II. védelmével, a másik csapatban pedig a NAC II. támadó játékosai az I. csapat védelmével. A mérkőzés érdekességéhez tartozik, hogy az I. csapat 4 goal előnyt ad a II. csapatnak s így az I. csapatnak ugyancsak ki kell fejtenie tudását, ha a handicap mellett győzni akar. A szezonzáró mérkőzés délután két órakor kezdődik s kedvezményes belépti díj mellett tekinthető meg.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

A kir. tábla új beosztása.

A nagyváradi kir. ítélőtábla tanácsait báró Szentkereszty Zsigmond elnök 1913-ra a következőképp osztotta be:

Az I. polgári tanács (közpolgári és urbéri ügyek) elnöke báró Szentkereszty Zsigmond. Birák: Bóc Géza, Tóth Imre, dr. Daniel Lajos, dr. Pajor Kálmán, dr. Csulyok Béla. A II. polgári tanács (váltó, kereskedelmi és esődügyek) elnöke dr. Imrik Péter. — Birák: Lehoczky Lajos, dr. Da-

niel Lajos, dr. Sereghy Mihály, dr. Pajor Kálmán, Kepes Miklós, Fekete József, Geleta Géza. — A sommás felülvizsgálati tanács elnöke dr. Imrik Péter, helyettes elnöke Lehoczky Lajos. Előadók: Lehoczky Lajos, dr. Daniel Lajos, dr. Sereghy Mihály, dr. Pajor Kálmán, Fekete Miklós, Geleta Géza, dr. Csulyok Béla, a jegyzői iroda vezetője: Ponorán Lukács igazgató, állandó helyettese Bór Lajos irodatiszt. A büntető tanács elnöke: báró Szentkereszty Zsigmond, helyettes elnök Molnár Géza. Birák: Harmathy Károly, Böhm Jenő, Gálbory József, dr. Szegedy Lajos. Kisegítők: dr. Daniel Lajos, Kepes Miklós, dr. Csulyok Béla.

A polgári tanácsok az üléseket hétfői napokon kezdik meg s kedden, esetleg szerdán folytatják. A sommás felülvizsgálati tárgyalást szerdán és csütörtökön tartják. A büntető felebbviteli főtárgyalások napja: hétfő, kedd, szerda, csütörtök és kivételesen péntek.

§ **Aki bakkancsot lop — tréfából.** Ez év szeptember havában Várad József kőmives több társával együtt a nagyváradi tűzérlaktanyán javítási munkálatokat végzett. Benéztek a raktárba is, ahol nagy tömeg bakkancs volt felhalmozva.

— Innen nekem is jutna néhány pár cipő, mondotta Várad József és este, mikor hazament, észrevétlenül el is vitt 10 pár bakkancsot. Később kiderült a tolvajlás és Várad Józsefnek tegnap kellett fel-léni a bíróság előtt tettéért. A vádlott kőmives azzal védekezett, hogy tréfából vitte el a cipőket, amelyekre neki nem is volt szüksége, nem is tudta volna használni azokat. A bíróság Várad Józsefet egy havi fogházra ítélte.

§ **Leöntötte az urát sósavval.** Élénk emlékeztetőben van még mindenkinek az a családi háborúság, amely a Negyvennyoleas Kör szolgája, Kulesár János és a felesége között még ez év tavaszán játszódott le. Kulesár Jánost, mint annak idején megirtuk, egy civakodás alkalmával a felesége sósavval leöntötte. Ezért a tettéért ma állott a bíróság előtt, amely Ember Géza elnöklete alatt tárgyalta az ügyet. Az asz-szony úgy adta elő az esetet, hogy a férje nem volt otthon egész nap és amikor este megérkezett, el kezdett durván veszekedni vele. Majd meg is akarta ütni, mire ő a kezében levő sósavas üveget a férje fejéhez vágta. A férj nem kívánta feleségének a megbüntetését és így a bíróság felmentő ítéletet hozott.

TÁVIRÁTOK

Választások Romániában.

Bukarest, nov. 22.

(Saját tudósítónktól.) Ma ment végbe a kamarai választások első része, amikor is az első kuria választotta meg képviselőit. Megválasztottak: 33 konzervatív, 25 demokrata konzervatív, 19 liberális és 1 pártunkivüli képviselőt. Két helyen pótválasztás lesz. A megválasztottak között van Take Jonescu, Marghi-loman Cantacuzene Mihály, Filip-pescu és Dissescu miniszterek, va-

lamint Carp, a konzervatív párt elnöke.

A vezérkari főnök Berlinben.

Berlin, nov. 22.

(Saját tud.) Schemua Balázs vezérkari főnök ma reggel Berlinbe érkezett. Egész délelőtt a porosz vezérkari főnökkel tanácskozott és délután Budapestre utazott. Ennek a tanácskozásnak Budapesten igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

A nagy német barátság.

Berlin, nov. 22.

(Saját tud.) A császár és Ferenc Ferdinánd tanácskozása rendkívüli jelentőséggel bír. A tanácskozáson megerősülést nyert az a tény, hogy nem képzelhető olyan eset, amely jelenleg megzavarná a német birodalom és a monarchia harmoniáját. A német császár kijelentette, hogy helyesli a monarchia minden lépését. Ugy Bécsben, mint Budapesten számíthatnak a német támogatásra. A szövetség válságos időkben még soha nem volt ily erős mint most.

Orosz készülődés.

Berlin, nov. 22.

(Saját tudósítónktól.) Orosz pénzügyi és ipari körökből jelentik Berlinbe, hogy ott óriási a waggonhiány. Mindet a katonaság részére foglalják le. A keleti határra 1000 waggon katonaságot szállítottak. A déli határra pedig már 2 hadtestet küldtek le.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA:

T. munkatársainkat kérjük, szíveskedjenek úgy a naptár, mint a karácsonyi melléklet részére szánt dolgozataikat minél előbb hozzánk juttatni.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Regénycsarnok.

GYÖNGYVIRÁG.

Irta Cseres Andor.

— Hagyd el, gyűlölöm őt, de atyám kívánja így.

Malvin megelégedett a magyarázattal és nyomban megírta a levelet, el is küldötte.

— Köszönöm Malvin szívtávozóban Miksa.

A leány szótlanul, hosszan nézte fivérét, majd kezét nyújtott neki és szeliden válaszolt:

— Parancsolj velem, hü segítő társad leszek.

Amikor Miksa eltávozott, Malvin a bátyja felé nyíló ajtóhoz sietett és mivel az nehéz selyemfüggönnyel volt eltakarva, ezt a függönyt félrehúzta és úgy hallgatózott, ha vajjon bátyja visszatér-e szobájába vagy másfelé távozik?

Az ajtó be volt zárva.

Amikor hallotta Miksának a beléptét, fülét a kulcslyukhoz illesztette és hallgatózott.

Hallotta is, amikor Miksa felsóhajtott:

— Ez a leány aligha belém nem szeretett!

A hallgatózó leány arcát utálatos pirosság öntötte el, míg szemeiben a buja vágy lángja lobogott. Kezeit Miksa felé terjesztette és égő ajakkal lihegte:

— Te vagy egyetlenem, akiért szívem ég!

A folyosón sietős léptek zaja és sarkantyupengés hallatszott, amibe bele vegyült a kard hüvelyének zörgése.

A leány hallgatózott.

Kinyílt Miksa ajtaja a folyosóról és belépett rajta az idegen, a leány jól hallotta, hogy bereteszte az ajtót.

— Mi szél hozott, sógor? — hallatszott Miksa hangja.

— Tehát beismered? — kérdezte a másik.

— Hazudni nem szokásom.

— Mond ő is beleegyezett? — kérde a másik és hangja remegett, mintha attól félne, hogy igent fog válaszul kapni.

— Nem mondhatnám! hanem én éltem a férfi jogával.

A másik férfi most már fellelegzett, érzett a hangján a végtelen megnyugvás, miáltal maga és a férfi is felismerhető lett.

— Ah te hitvány! — hangzott gróf Helbrand Ákos érces hangja, — megérdemelnéd, hogy rögtön leszurjalak.

— Mit akarsz? — mondotta erre Miksa, — te hugomat vallás változtatásra kényszerítetted, én megbosszultam magamat és családomat.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

A hazai gyárosok és a magyar nyomdaipar. Hazai iparunk még most is gyakran van kitéve mellőzésnek olyanok részéről is, akiknek pedig azonkívül, hogy kötelességük a hazai ipar pártolása, érdekük is volna az és semmivel sem indokolható, hogy külföldi ipari termékeket használnak. Legutóbb a Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetségének vezetősége intézett átiratot ez ügyben a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségéhez, amelyben szöváteszi azt az érthetetlen eljárást, hogy egyes gyártelepek nyomtatványszükségletüket külföldről szerzik be. Ez átirattal a Gyáriparosok Szövetségének hivatalos lapja hosszasan foglalkozik s a többi közt a következőket mondja:

„A magyar nyomdaipar fejlettsége és versenyképessége mellett szinte érthetetlennek látszik a magyar iparnak e téren való mellőzése s még ha csak egyes szórványos esetekről is lenne szó, teljesen jogosult a Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos Szövetségének felszólalása ez anomália ellen. Ez alkalomból minden esetre a magunk részéről is arra kell kérnünk a magyar gyárosokat és különösen Szövetségünk tagjait, hogy nyomtatványszükségletüket a jövőben a magyar ipar révén fedezni sziveskedjenek.”

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb felfogására lanyha.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Osztrák hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	— — —	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	— — —	531.—
Közüti vasút	— — —	651.—
Városi villamos	— — —	373.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	713.—
Rimamurányi	— — —	689.—

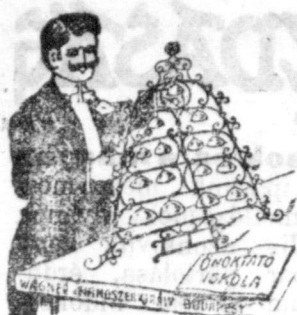
FÉLIX-FÜRDŐ

nyári és téli gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió liter víz mennyiség. Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pokróczozással hetenként 56 koronába kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdővel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghűlés veszélye nélkül lehet a kúrát eredménnyel használni.

Posta, távirda, interurbán telefon, állandó gyógyszerár a fürdő telepen. Prospektust küld az

igazgatóság.

Ujdonság! Ujdonság! Tündér harangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. Kovácsolt vas állványon, 15 összehangolt ezüstműcsengővel van ellátva. Erős szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona.

Wagner a „Hangszer Király”
országsszerte elismert elsőrendű hangszerárúházaiban,
BUDAPEST, JÓZSEF-KORUT 15. SZÁM.
Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

5564—1912. eln. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad thf. város bejelentő hivatalához szervezett és a törvényhatósági bizottságnak f. évi december hó 12-én megtartandó rendes havi közgyűlésen álasztás után betöltendő 1400 korona évi törzsfizetéssel és 500 kor. lakbérrel javadalmazott nyugdíjjogosultsággal egybekötött irnoki állásra az 514—22580—912. kg. számú véghatározattal nyert felhatalmazás alapján ezennel pályázatot hirdetek.

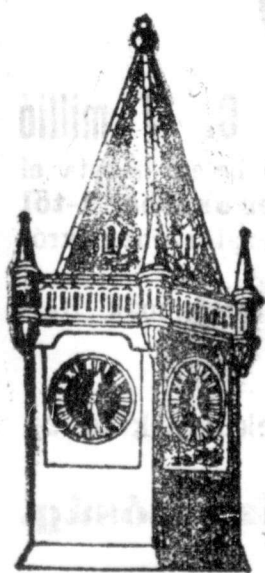
Felhívom pályázni óhajtokat, hogy eddigi alkalmaztatásukat, elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket Hlatky Endre főispán urhoz, mint a kijelölt választmány elnökehez címezve folyó évi december hó 5-ének délután 5 órájáig a polgármesteri hivatalhoz (Városháza I. emelet 4.) annál is inkább nyujtsák be, mivel a később beadott pályázati kérvények figyelembe vételét nem fogják.

Nagyvárad, 1912. nov. 21.

Rimler Károly,
polgármester.

Sarkady és Szánthó TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, rézkerekekkel. Olcsó árak.

TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.
Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kívánatra.
Saját ház.

Hanincs meglegedve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel DARABONT GY. és TÁRSA uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Kiadó üzlethelyiség

a
Rákóczi-úton

különösen alkalmi árusoknak. Értekezhetni Rákóczi ut 6. szám alatt a Szövetkezet üzletében.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s

Szacsavay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nívásra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

í v l á m p á k

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete rt.

Nagyvárad, Nagyp c-tér, Andrányi-ház.

Befizetett alaptő e: 1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószáma hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámlított váltókat a legelőnyösebb kamattal mellett gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenféle bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és árukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyó- és házakra és földbirtokokra.

5564—1912. eln. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad thf. város bejelentő hivatalához szervezett és a 135132—1912. V-a számú B. M. leirattal jóváhagyott, végül az 514—22580—1912. kg. számú véghatározattal betölteni rendelt 2200 korona törzsfizetéssel 600 korona lakbérrel javadalmazott főispáni kinevezés útján betöltendő, nyugdíjjogosultsággal egybekötött fogalmazói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen eddigi alkalmaztatásukat, elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket, Hlatky Endre főispán urhoz címezve f. évi december hó 5-ik napjának délután 5 órájáig a polgármesteri hivatalhoz (Városháza I. emelet 4.) annál is inkább nyujtsák be, mivel a később beadott kérvények figyelembe vételét nem fogják.

Nagyvárad, 1912. nov. 21.

Rimler Károly,
polgármester.

Ervényes okt. 1-től.

VASUTI MENETREND.

Ervényes okt. 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvar.

V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	ODA. — VISSZA.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
—	—	8 20	—	—	6 15	—	Ind. Budapest k. p. u. Erk.	5 20	7 20	—	—	—	6 15	—
—	7 00	—	2 05	—	—	9 35	Bpest ny. p. u.	—	—	7 30	—	1 50	—	9 55
—	9 05	11 31	4 17	—	9 47	11 41	Szolnok	10 17	3 34	5 26	—	11 37	3 27	7 33
5 18	10 47	2 05	5 53	—	12 25	12 16	Püspökladány	5 06	12 54	3 37	9 40	9 54	12 54	5 52
5 27	—	2 19	—	—	12 41	—	Bárán	4 50	12 42	—	9 21	—	12 42	—
5 41	11 08	2 35	6 13	—	12 56	—	Sáp	4 28	12 25	—	8 59	9 35	12 28	5 32
6 09	11 23	2 54	6 28	—	1 16	1 53	Berettyóujfalu	3 58	12 05	3 00	8 27	9 21	12 09	5 27
6 23	—	3 07	—	—	1 29	—	Mezőpeterd	3 35	11 51	—	8 08	—	11 55	—
6 37	11 43	3 21	—	—	1 42	—	Biharkeresztes	3 20	11 39	—	7 50	—	11 44	4 57
6 44	—	—	—	—	—	—	Artánd	2 47	—	—	7 39	—	—	—
6 55	—	3 34	—	—	1 55	—	Bors	2 37	11 26	—	7 26	—	11 31	—
7 04	11 57	3 42	7 00	—	2 04	2 26	Biharpüspöki	2 27	11 18	2 27	6 55	8 48	11 23	4 43
7 17	12 06	3 54	7 09	—	2 15	2 35	Nagyvárad	2 15	11 09	2 16	6 42	8 41	11 15	4 35
7 24	12 26	4 18	7 14	10 55	2 52	2 42	Nagyvárad	6 30	10 34	1 52	7 10	8 34	10 58	4 17
7 33	12 33	4 24	7 19	11 05	2 59	—	Várad-Velence	6 22	10 27	1 36	7 03	—	10 52	—
7 45	12 41	4 35	—	11 18	3 08	—	Fugyivásárhely	6 06	10 18	—	6 52	—	10 43	—
7 59	12 51	4 47	—	11 33	—	—	Mezőszakadát	5 50	—	—	6 38	—	10 32	—
8 10	1 00	4 57	7 42	11 45	3 29	3 14	Mezőtelegd	5 40	10 00	1 25	6 29	8 10	10 25	3 54
8 19	1 07	—	—	11 55	—	—	Mezőtelki	5 26	—	—	6 19	—	—	—
8 27	1 13	—	—	12 04	—	—	Czéczeke	5 19	—	—	6 11	—	10 13	—
8 34	1 19	5 12	7 55	12 12	3 45	3 29	Elesd	5 12	9 44	1 12	6 05	7 58	10 08	3 41
8 40	1 24	5 16	—	12 19	3 50	—	Elesd megálló	5 04	9 38	—	5 58	—	10 02	—
8 50	1 32	—	—	12 31	—	—	Rikosd	4 34	—	—	5 51	—	—	—
9 05	1 44	5 35	8 15	12 59	4 09	3 52	Rév	4 45	9 25	12 58	5 41	7 43	9 52	3 30
—	1 48	—	—	—	—	—	Rév megálló	4 34	—	—	5 34	—	—	—
9 14	1 54	5 43	—	1 11	4 17	—	Zichy barlang	4 28	9 16	—	5 28	—	9 43	—
9 19	1 59	5 47	—	1 18	—	—	Vársonkolyos	4 22	9 13	—	5 22	—	—	—
9 33	2 09	5 58	—	1 36	4 31	—	Barátka	4 09	9 04	—	5 10	—	9 33	—
9 43	2 17	6 05	—	1 47	4 39	—	Jádvölgy	4 00	8 56	—	5 00	—	9 22	—
9 55	2 26	6 15	8 48	2 01	4 50	—	Királyhágó	3 50	8 48	—	4 50	—	9 15	—
10 08	2 37	—	—	2 16	—	—	Feketető	3 38	—	—	4 05	—	9 04	—
10 28	2 53	6 37	9 03	2 45	5 12	4 44	Csucsá	3 30	8 38	12 14	3 37	6 59	8 58	2 46
12 52	4 43	8 34	10 30	6 04	7 22	6 26	Erk. Kolozsvar	12 00	6 19	10 31	11 50	5 21	6 40	1 13

Nagyvárad—Vaskóh—Körösbarafalva.

Vesztő—Kötegyan—Pusztahollód.

Tvsz.	Szv.	ODA.—VISSZA.	Szv.	Tvsz.	Vv.	Szv.	Vv.	ODA.—VISSZA.	Vv.	Szv.	Vv.
2 59	4 28	Ind. Nagyvárad	9 49	7 08	6 18	10 21	5 15	ind. Vesztő	9 18	7 56	4 51
8 05	4 41	Várad-Velence	9 38	6 57	6 36	10 29	5 33	Okány	9 00	7 39	4 31
8 25	4 56	Rontó	9 24	6 45	6 52	10 54	5 48	Nagygyanté	8 41	7 28	4 12
8 36	5 05	Félfürdő	9 17	6 37	7 01	11 08	5 57	Sarkadkeresztúr	8 31	7 14	4 01
8 58	5 21	Kardó	9 03	6 25	7 15	11 10	6 12	Méhkerék	8 13	7 04	3 42
4 31	5 58	Nyárló	8 37	5 59	7 23	11 25	6 19	Erk. Kötegyán	8 04	6 52	3 32
4 45	6 11	Magyarvizes	8 25	5 46	8 01	1 50	6 56	ind. Kötegyán	7 19	6 18	2 25
5 08	6 28	Tasádfő	8 09	5 31	8 14	12 32	7 11	Pósapuszta	7 07	6 02	2 11
5 37	6 43	Drágaséke	7 55	5 18	8 33	12 11	7 26	Illye	6 57	5 56	2 00
5 46	7 00	Magyarcséke	7 36	5 05	8 47	12 24	7 41	Csegöd	6 34	5 43	1 40
6 16	7 13	Dusafalva	7 22	4 55	8 57	12 38	7 51	Erdőgyarak	6 25	5 35	1 30
6 47	7 43	Szombatság-Venterrogoz	6 56	4 05	9 06	12 41	8 01	Árpád	6 16	5 27	1 20
7 04	7 56	Pusztahollód	6 46	3 51	9 21	1 50	8 27	Feketebátor	6 06	5 18	1 09
7 20	8 10	Gyanta	6 23	3 37	9 35	1 12	8 43	Feketető	5 44	4 57	12 46
7 28	8 17	Fekete-Kápolna	6 14	3 29	10 00	1 36	9 17	Tenke	5 34	4 38	12 24
7 42	8 31	Sólyom	6 00	3 14	10 20	1 57	9 46	Körösmart	5 22	4 17	11 58
7 51	8 39	Belényesörvényes	5 53	3 05	10 32	2 08	9 53	Tenkemocsár-Gyanta	5 07	4 07	11 46
8 07	8 49	Borz	5 43	2 54	10 42	2 17	10 11	Erk. Pusztahollód	4 50	3 57	11 34
8 18	8 59	Belényesujlak	5 34	2 44							
8 27	9 11	Belényessonkolyos	5 22	2 32							
8 41	9 23	Vá. osfenes	5 11	2 19							
9 08	9 44	Belényes	5 01	2 08							
9 19	9 54	Dragánfalva	4 42	1 43							
9 35	10 07	Kisszedres	4 31	1 31							
9 49	10 18	Rény	4 19	1 18							
10 08	10 34	Biharlonka-Rézbánya	4 05	1 03							
10 24	10 49	Erk. Vaskóh-Körösbarafalva	3 53	12 50							

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Nagyvárad—Gyoma.

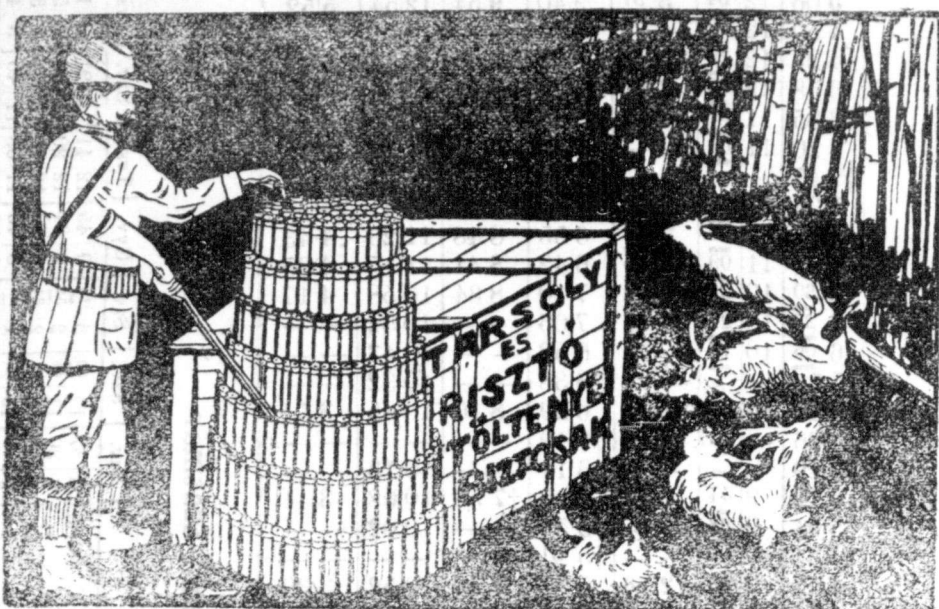
Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	ODA.—VISSZA.	Vv.	Szv.	Mv.	Mv.	Szv.	Szv.	Szv.	Vv.	ODA.—VISSZA.	Szv.	Vv.
6 00	8 01	10 10	1 13	4 40	7 50	ind. Nagyvárad	8 28	9 40	12 01	3 10	4 00	8 15	6 19	1 48	ind. Nagyvárad	9 23	8 27
6 10	8 13	10 20	1 25	4 55	8 06	Össipuszta	8 14	9 29	11 48	2 57	3 49	8 02	6 38	2 02	Össipuszta	9 06	8 17
6 27	8 33	10 38	1 48	5 15	8 23	Váradless	7 54	9 12	11 29	2 35	3 33	7 47	6 51	2 18	Uj-Palota	8 48	7 43
6 42	8 44	10 46	2 00	5 25	8 39	Gyapju	7 40	—	11 14	2 20	3 22	—	7 05	2 30	Körösgyires	8 38	7 33
—	9 03	10 53	2 19	5 34	8 51	Cséffa	7 30	8 54	11 03	2 10	3 15	8 30	7 19	2 43	Vizesgyán	8 17	7 12
—	9 13	—	2 31	—	9 02	Püspökradvány	7 17	—	10 38	1 47	—	—	7 26	2 50	Körösszeg	8 11	7 07
—	9 20	—	2 39	—	9 10	Madarász	7 09	—	10 30	1 40	—	—	7 37	3 00	Körösnagyharsány	7 50	7 07
7 06	9 27	11 20	2 51	6 02	9 28	Nagyszalonta	7 02	8 31	10 22	1 33	2 57	7 42	7 57	3 19	Körösszakál	7 48	6 53
—	9 40	—	3 06	—	9 42	Pusztabarmód	6 25	—	10 05	1 16	—	—	8 14	3 35	Nagyótípuszta	7 22	6 33
7 26	9 59	11 38	3 25	6 24	9 58	Kötegyán	6 11	7 54	9 52	1 04	2 33	6 47	8 26	3 47	Komádi	7 10	6 13
7 37	10 11	11 49	3 38	6 36	10 11	Sarkad	5 54	7 41	9 29	12 44	2 22	6 37	8 41	4 04	Ihráz	6 52	5 59
7 45	10 23	11 58	3 49	6 45	10 23	József szanatórium	5 40	—	9 15	12 30	2 12	7 25	9 14	4 32	Kótpuszta	6 38	5 45
—	10 27	12 05	3 54	6 48	10 27	Gyulai városerdő	5 36	7 26	9 10	12 25	2 09	—	9 47	5 01	Vesztő	6 18	5 20
—	10 39	12 18	4 07	6 57	10 43	Gyula	5 25	7 18	8 56	12 14	2 01	6 14	10 25	5 41	Szeghalom	5 44	4 52
—	10 51	—	4 20	7 11	10 55	Biczere	5 05	7 06	8 36	11 58	—	—	10 41	5 56	Körösladány	5 19	4 15
—	11 04	12 37	4 33	7 22	11 11	Erk. Békéscsaba	4 50	6 56	8 18	11 43	1 38	5 52	10 58	6 12	Kéthalek	5 02	3 57
—	12 32	3 29	6 58	9 00	—	Erk. Arad	—	5 09	—	—	11 25	4 16	11 42	6 38	Dévaványa	4 47	3 42
—	2 43	4 22	9 45	11 01	7 40	Erk. Szeged-Rókus	8 22	3 30	—	—	10 59	2 44	12 00	6 55	Ózdmajor	4 17	3 14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12 23	7 18	Erk. Gyoma	3 10	2 49

Székelyhid—Margitta—Szilágysomlyó.

Nagyvárad—Ermihályfalva.

Debreczen—Nagyvárad.

Székelyhid — VISSZA.							ODA. — VISSZA.							ODA. — VISSZA.										
Vv.	Szv.	Szv.		Szv.	Szv.	Vv.	Vv.	Szv.	Szv.	Vv.	Szv.	Szv.	Vv.	Szv.	Szv.	Szv.								
9 24	2 27	6 40	Ind. Székelyhid	6 39	2 06	5 51	7 18	12 18	4 46	Ind. Nagyvárad	9 01	4 05	8 35	4 10	12 18	4 08								
9 45	2 48	7 01	» Kiskereki-A.-vására	6 21	1 48	5 32	7 31	12 44	4 59	» Biharpüspöki	8 49	3 52	8 21	4 26	12 34	4 24								
10 08	3 09	7 22	» Apátkeresztúr	6 01	1 28	5 10	7 55	1 03	5 17	» Bihar	8 29	3 33	8 00	4 31	12 40	4 29								
10 22	3 22	7 35	» Vedresábrány	5 44	1 14	4 47	8 22	1 26	5 39	» Paptamási	8 13	3 17	7 33	4 37	12 46	4 37								
10 32	3 32	7 45	» Monospetri	5 34	1 04	4 36	8 36	1 39	5 51	» Gyapoly	7 58	2 56	7 13	4 57	1 07	4 54								
10 52	3 57	8 04	» Margitta	5 24	12 55	4 25	8 56	1 53	6 06	» Bihardiószeg	7 40	2 42	6 57	5 02	1 12	4 59								
11 06	4 10	8 17	» Érőbrány	4 13	12 25	3 34	9 09	2 05	6 17	» Nagykágya	7 28	2 29	6 41	5 02	1 30	5 15								
11 15	4 20	8 27	» Széltalló	4 3	12 25	3 44	9 36	2 24	6 42	» Székelyhid	7 17	2 17	6 08	5 18	1 30	5 15								
11 25	4 29	8 37	» Szoldobágy	4 39	12 17	3 24	9 50	2 44	7 01	» Érselind	6 21	1 50	5 50	5 25	1 39	5 24								
11 39	4 42	8 50	» Bályok	4 37	12 05	3 11	10 14	2 58	7 14	» Ersemjén	6 38	1 36	5 37	5 32	1 49	5 30								
11 57	5 04	9 12	» Berettyószéplak	4 15	11 53	2 58	10 30	3 12	7 27	» Érk. Ermihályfalva	6 25	1 22	5 25	5 38	1 45	5 36								
12 14	5 22	9 30	» Márkaszek	3 49	11 29	2 31	Sáránd—Nagyléta—Vértés.										5 43	2 00	5 48					
12 24	5 32	9 40	» Ipp-Zoványfürdő	3 41	11 21	2 21	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	ODA. — VISSZA.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	6 29	2 43	6 31						
12 45	5 51	9 59	» Szilágynagyfalu	3 34	11 56	2 03	4 48	926	319	7 24	Ind. Sáránd	4 35	649	12 40	553	6 38	2 54	6 06						
1 06	6 14	10 22	» Érk. Szilágysomlyó	3 00	10 45	1 34	4 56	935	329	7 53	» Hajdubagos	4 25	640	12 32	544	6 56	3 13	7 05						
Az idő közép-európai idő szerint. A vastag számok gyorsvonatokat jelentenek. Az este 600 órától reggeli 555-ig terjedő idő a percek aláhúzásával van jelezve. Gy.v. = gyorsvonat. Svz. = személyvonat. M.v. = motorvonat. Vv. = vegyesvonat. Tvsz. = tevérvonat személyvonattal egyetemben.							ODA. — VISSZA.							ODA. — VISSZA.										
							Vv.	Vv.	Vv.	Vv.	ODA. — VISSZA.	Vv.	Vv.	Vv.	Vv.									
							5 08	948	843	8 06	» Hosszupályi	4 13	627	12 19	531									
							5 17	958	853	8 15	» Monostorpályi	4 02	616	12 08	520									
																	6 29	2 43	6 31					
																	6 38	2 54	6 06					
																	7 10	3 28	7 20	» Érk. Nagyvárad	ind.	3 30	11 44	5 11

M. kir. lőpor-áruda
Vadászfegyverek
Revolverek
Vadászati felszerelések

Eredeti Valtersdorfi töltények

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

Telefon 390.

Oltott mész

Bükkfa parkett, cementáru, cserép, fedéllemez, gipsz, nád, csatornázás, aszfaltozás stb.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1.

Telefon 969.

Szalonna, prima,
pörkölt, nehéz áru leg-
jutányosabban kapható.
Mindennemű termények
vétele és eladása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank
és Központi Takarékpénztár Részv.-társ.
árusztály.

Teleky-utca 3-ik szám, Telefon 172.

DEUTSCH SIMON

MŰBÚTOR-ASZTALOS

NAGYVÁRAD, ŐR-UTCA 6.

Ajánlja saját készítményű hálószoba-, ebédlő-,
előszoba- és konyha modern kivitelű berendezé-
seit, melyekből háló- és ebédlő-szoba állandóan
nagy raktár. Javítások jutányos árban. Költség-
vetés díjtalan. Levelekre válasz. Meghívásra azon-
nal jövök.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Flegman

divatáruházában

Nagyvárad, Bémer-tér.

Leszállított árak:

Leány felöltők	20 koronától
Női teli felöltők	50 koronától
Peluche felöltők	75 koronától
Szőrme bundák	100 koronától
Perzsiáner kabátok	500 koronától
Costüm kelmék	3 koronától
Bluz kelmék	2 koronától
Barchetok	50 fillértől
Reklam szövet 120 cm. széles	1 koronától
Reklam flanel	45 fillértől